

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 6C/86/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5616202869
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Žišková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2016:5616202869.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš, samosudkyňou JUDr. Ivetou Žiškovou, v právnej veci žalobkyne N. V., P. XX. XX. XXXX, Y. O. D., J. XXXX/XX, X.. Č.. Y. L. X, O. D., zastúpenej opatrovníčkou G. U., P. XX. XX. XXXX, Y. O. D., L. X, žalobkyňa právne zastúpená JUDr. Janou Čončolovou, advokátkou so sídlom Liptovský Mikuláš, Štúrova 17, proti žalovanému Poštová banka, a. s., so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, Bratislava, IČO: 31 340 890, zastúpeného Ak Antol, s. r. o., so sídlom Kupeckého 2542/72, Pezinok, IČO: 47 257 024, v konaní o určenie neplatnosti Zmluvy o úvere , takto

rozhodol:

Súd u r č u j e , že Zmluva o úvere č. 3239756385, uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 15. 01. 2014, je n e p l a t n á .

Žalobkyni sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Žalobou, doručenou súdu dňa 18. 04. 2016, žiadala žalobkyňa určiť neplatnosť Zmluvy o úvere č. 3239756385 zo dňa 15. 01. 2014, ktorú uzavrela so žalovaným (ďalej len „Zmluva o úvere“). Žalobu odôvodnila tým, že dňa 15. 01. 2014 uzavrela so žalovaným Zmluvu o úvere, na základe ktorej jej žalovaný poskytol spotrebiteľský úver vo výške 4 300,- eur s 19,9 % úrokom, s dohodnutou dobou splatnosti do 20. 01. 2024. V konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 4Ps/10/2014 vypracovala D.. Y. H., znalkyňa z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria, dňa 06. 09. 2014 znalecký posudok, ktorý bol podkladom pre rozhodnutie Okresného súdu Liptovský Mikuláš 4Ps/10/2014 zo dňa 17. 10. 2014, ktorým žalobkyňa bola pozbavená spôsobilosti na právne úkony. Dôvodom bolo zistenie, že trpí takým duševným ochorením, ktoré jej bráni samostatne robiť právne úkony. Z posudku vyplýva, že žalobkyňa trpí na duševnú poruchu zapríčinenú ochorením - poškodením a disfunkciou mozgu, pričom k zmene osobnosti došlo aj v dôsledku prekonaných epizód duševnej choroby v minulosti, menovite po Akútnej schizofornnej poruche osobnosti diagnostikovanej v roku 1995 a Organickej poruche osobnosti s bludmi podobnej schizofrénii, ktoré jej boli diagnostikované v roku 2002. Z posudku ďalej vyplýva, že žalobkyňa nedokáže domyslieť dopad svojho správania, ktorý stav nie je prechodný. Rozsudok, ktorým bola žalobkyňa pozbavená spôsobilosti na právne úkony, nadobudol právoplatnosť dňom 26. 11. 2014 a za opatrovníčku žalobkyni bola ustanovená G. U..

Žalovaný, zastúpený advokátskou kanceláriou, vo vyjadrení zo dňa 20. 05. 2016 nesúhlasil so žalobou z dôvodu, že Poštová banka, a. s. pri uzatváraní Zmluvy o úvere postupovala v súlade so všetkými predpismi, ktoré platili v čase jej uzatvárania. Totožnosť žalobcu bola preverená pri uzatváraní Zmluvy. Zo žiadnych predložených informácií žalobcu a ani z ďalšieho zisťovania žalovaným, nebolo možné zistiť tvrdenia uvádzané v žalobe, žalovanému nebola známa skutočnosť o akomkoľvek „duševnom ochorení“, resp. o akejkolvek „duševnej poruche“. Poukázal aj na to, že rozhodnutie o pozbavení spôsobilosti na právne úkony žalobkyne bolo vydané až necelý rok od podpisu Zmluvy o úvere. Pred začatím prvého

pojednávania, ktoré bolo nariadené na deň 07. 06. 2016, sa právny zástupca žalovaného oboznámil so znaleckým posudkom znalkyne D.. Y. H., ktorý bol vypracovaný pre účely konania vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 4Ps/10/2014. Následne podaním zo dňa 15. 06. 2016 žalovaný, zastúpený advokátskou kanceláriou, čiastočne uznal nárok žalobkyne a to v časti o určení neplatnosti Zmluvy o úvere č. 3239756382 zo dňa 15. 01. 2014. Dôvodom uznania nároku bolo oboznámenie sa so znaleckým posudkom, ktorý bol poskytnutý zástupcovi žalovaného dňa 07. 06. 2016. V časti, pokiaľ žalobkyňa žiadala priznať náhradu trov konania, však žalovaný nárok neuznal.

Vo veci bolo nariadené pojednávanie na deň 16. 06. 2016, ktorého sa žalovaný nezúčastnil, pričom svoju neprítomnosť ospravedlnil. V zmysle ustanovenia § 101 ods. 2

O. s. p. preto súd vec prejednal aj v neprítomnosti žalovaného, pričom prihliadol na obsah spisu a vykonané dôkazy.

Opatrovníčka žalobkyne uviedla, že žalobkyňa bola prinútená Š. Š., aby s ním išla do Poštovej banky a zobrala si na svoje meno úver. Od žalobkyne, ktorá je jej sestrou vie, že počas cesty do Poštovej banky, jej Š. Š. „vtíkal do hlavy“, že má túto Zmluvu podpísať. Odôvodňoval to tým, že si musí on zobrať úver, lebo potrebuje peniaze. Podľa tvrdenia žalobkyne, Š. Š. bol prítomný počas celého rokovania s pracovníčkou Poštovej banky a prítomný bol aj pri podpisovaní Zmluvy - pravosť podpisu žalobkyne na Zmluve o úvere opatrovníčka žalobkyne nenamietala. Uviedla, že podľa tvrdenia žalobkyne, táto žiadne peniaze neprevzala z Poštovej banky.

Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „Obč. zák.“, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

Podľa § 38 Obč. zák.

(1) Neplatný je právny úkon, pokiaľ ten, kto ho urobil, nemá spôsobilosť na právne úkony.

(2) Takisto je neplatný právny úkon osoby konajúcej v duševnej poruche, ktorá ju robí na tento právny úkon neschopnou.

Podľa § 80 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Zo spisu tunajšieho súdu 4Ps/10/2014 vyplýva, že G. U. podala na tunajšom súde dňa 13. 08. 2014 návrh na pozbavenie spôsobilosti na právne úkony N. V., pričom k návrhu pripojila lekárske potvrdenia o zdravotnom stave, a to o psychiatrických vyšetreniach od 16. 08. 2012 do 19. 02. 2013, lekársku správu z 05. 06. 2007, prepúšťaciu správu z psychiatrického oddelenia NsP Liptovský Mikuláš zo dňa 07. 04. 2008, ako aj potvrdenie z psychiatrickej kontroly zo dňa 06. 05. 2014. V konaní o pozbavenie spôsobilosti na právne úkony N. V., vedenom pod sp. zn. 4Ps/10/2014, bolo nariadené znalecké dokazovanie D.. Y. H., znalkyňou z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria. Znaleckým posudkom č. 60/2014, vypracovaným znalkyňou D.. Y. H. dňa 06. 09. 2014, bolo konštatované, že N. V. trpí na duševnú poruchu, jedná sa o tzv. inú organickú poruchu osobnosti a správania, zapríčinenú ochorením, poškodením a disfunkciou mozgu. Príznaky organického poškodenia centrálnej nervovej sústavy prezentuje zmena v pochopení situácie, zmena v logickom posudzovaní a k anticipácii, v predvídaní následkov vlastného konania, zmena schopnosti zotrvať pri zámernej činnosti, zmena v správaní, ktoré je prezentované emočnou labilitou s prechodom do iritability, dráždivosti a do zlomných afektov, či do agresie verbálnej i brachiálnej. Znalkyňa konštatovala, že N. V. trpí na duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná a v dôsledku toho nie je schopná postarať sa o seba a svoj majetok a vykonávať právne úkony celkom. Znalecký posudok obsahuje aj výpis zo zdravotnej dokumentácie N. V. s tým, že prvý záznam o psychiatrickej kontrole bol vykonaný dňa 13. 12. 1995, kedy bol konštatovaný stav po prekonaní akútnej schizofornej poruche, mentálna retardácia debilita, osobnostný defekt. Stav po psychotickej poruche. Následne v znaleckom posudku sú zadokumentované ďalšie psychiatrické vyšetrenia. Frekvencia psychiatrických vyšetrení sa postupne zvyšovala, obdobia medzi jednotlivými návštevami lekára sa skracovali - v roku 2013 je zaznamenaných 5 lekárskeho vyšetrení, posledná 11. 11. 2013. Za prvý polrok 2014 N. V. absolvovala päť psychiatrických kontrol a to 07. 01. 2014, 30. 01. 2014, 20. 02. 2014, 06. 05. 2014 a 05. 06. 2014, kde bola konštatovaná organická úzkostná porucha. Z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu bola žalobkyňa opakovane hospitalizovaná v nemocnici na psychiatrickom oddelení, a to od 19. 07. 1995 do 05. 10. 1995 s diagnózou akútna schizoforná

psychiatrická porucha so suicidným pokusom, od 03. 01. 2002 do 30. 01. 2002 s prepúšťacou diagnózou organická porucha s bludmi (podobná schizofrénii). Od 26. 03. 2008 do 07. 04. 2008 bola hospitalizovaná pre dekompenzáciu Organickej disociatívnej poruchy a prepustená bola na vlastnú žiadosť do ambulantnej psychiatrickej starostlivosti. Posledná hospitalizácia N. V., zadokumentovaná v znaleckom posudku, bola na psychiatrickom oddelení LNsP Lipt. Mikuláš od 23. 01. 2013 do 11. 02. 2013 s diagnózou Organická afektívna labilita, Organická porucha osobnosti, Organická disociatívna porucha, MR intelekt v pásme debility s eretickými prejavmi, chronická rinopathia. Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č. k. 4Ps/10/2014-35 zo dňa 17. 10. 2014, bola N. V. pozbavená spôsobilosti na právne úkony v celom rozsahu s tým, že za opatrovníčku jej bola ustanovená G. U. - rozsudok nadobudol právoplatnosť dňom 26. 11. 2014.

Z listinných dôkazov súd zistil, zistené, že žalobkyňa dňa 10. 01. 2014 v Liptovskom Mikuláši požiadala na tlačive žalovaného o poskytnutie úveru „lepšiasplátka“ vo výške 5 000,- eur s tým, že navrhla dobu splácania 10 rokov a finančné prostriedky žiadala poskytnúť v Poštovke na osobný účet č. XXXXXXXX/XXXX. Žalovaný dňa 15. 01. 2014 rozhodol o poskytnutí úveru žalobkyni vo výške 4 300,- eur, určil jej mesačné splátky 84,- eur, dátum prvej splátky 20. 02. 2014 a dátum konečnej splatnosti určil na deň 20. 01. 2024.

Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že žalobkyňa trpí dlhodobou duševnou poruchou, prvýkrát diagnostikovanou v roku 1995. Postupne sa zdravotný stav žalobkyne zhoršoval a podľa stanoviska znalkyne D.. Y. H. mal za následok zmenu v pochopení situácie, zmenu v logickom posudzovaní a predvídaní následkov vlastného konania. V zmysle ust. § 38 ods. 2 Obč. zák. nie je potrebné, aby konajúca osoba bola v dobe právneho úkonu aj zbavená spôsobilosti na právne úkony, ale postačí, ak v rozhodnej dobe bola konajúca osoba postihnutá duševnou poruchou, ktorá ju robí na právne úkony neschopnou. Zo zdravotnej dokumentácie žalobkyne vyplýva, že nepriaznivý zdravotný stav, pre ktorý bola pozbavená spôsobilosti na právne úkony trval dlhodobou, takže pri podpísaní Zmluvy dňa 10. 01. 2014 nesporne konala v duševnej poruche. Potom sa jedná v zmysle ust. § 38 ods. 2 Obč. zák. o absolútne neplatný právny úkon, a preto súd žalobe v celom rozsahu vyhovel.

Žalobkyňa si uplatnila náhradu trov konania. V konaní mala síce úspech v plnom rozsahu, ale žalovaný v časti o vyslovenie neplatnosti Zmluvy o úvere nárok uznal. Žalovaný pristúpil k uznaniu nároku po tom, ako mu bolo umožnené oboznámiť sa so znaleckým posudkom znalkyne D.. Y. H., ktorý bol podkladom pre pozbavenie spôsobilosti na právne úkony žalobkyne v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 4Ps/10/2014. Súd pri rozhodovaní o trovách konania zohľadnil, že v čase uzatvárania Zmluvy o úvere žalobkyňa nebola pozbavená spôsobilosti na právne úkony, takže žalovaný, resp. osoby, ktoré v jeho mene konali pri spisovaní žiadosti o poskytnutie úveru, bol dobromyseľný, nakoľko ničím nebola spochybnená spôsobilosť žalobkyne uzatvárať platnú Zmluvu. Túto skutočnosť súd vyhodnotil ako dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré žalobkyni podľa § 150 ods. 1 O. s. p. nepriznal náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p., v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, dátum, podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O. s. p., odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.